

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponta reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Czorda Bódog.
1830—1904.

— július 5.

A táviró ma fájdalmas hirt röpitett Szabadkára. Hirül hozta, hogy e város egyik legnagyobb fia: *Czorda Bódog*, a kuria nyugalmazott alelnöke, v. b. t. tanácsos megszűnt élni. Ez a hír nagyon lesújtó mireánk nézve, hiszen csak mi tudjuk, kit vesztettünk el a derék öreg urban.

Czorda Bódog azok közül a régi jó táblalabirák közül való volt, a kiket Jókai Mór olyan gyönyörűségeesen örökített meg az utókor számára, a kiknek gondolkozását az egyszerűség, a lelküket pedig puritánság jellemezte. Ő volt ez urak között az utolsó.

Fényes tehetsége mellett a bírói tulajdonságok mindegyikével rendelkezett; ez tette nagygyá, híressé az egész ország előtt.

Meghalt!

Ott pihen most a hófehér halottas ágyon, elszenderült örökre.

A hatalmas elme megszűnt gondolkodni, de hírét nevét örökre meg fogjuk örizni.

Czorda Bódog városunk diszpolgára

Czorda Bódog.

Szomorú szép idők voltak azok! Remény és kétség karöltve jártak. A zsandársiak közepette föl-föl hangzott a dal: »Majd eljön! a Garibaldi! . . . Aztán Türr Pistát is emlegették, hogy hoz puskát, Klapka meg — tisztát!

A várt s a dalban emlegetett vendégek közül pedig bizony egy sem jött el . . . hanem reánk szabadkaiakra nézve annál örvendesebb hír szárnyalta be városunkat s a családi tűzhelyeknél ez örömhirt ilyféle változatokban emlegették: »Holnap jön meg Félix bácsi!« »Kis Gyula! holnap meglátod a keresztapát!« »A Félix sógor itt lesz!« „A komát szabadon eresztette a német!« Az akkori polgármester — Flatt — maga is megerősítette a hirt »Czorda kegyelmet kapott!«

Ködös idők . . . hol a hazaszeretetért kegyelmet osztogatnak.

Mint tíz éves gyermek, rimáncodtam én is anyám nyakán, hogy vinne ki Palicsra, mert hát ottan sokan várják Félix bácsit! aztán honnan is jő? . . . sugva ejté ki szülém a nevet: Józsefstadtból! Be! csunya város lehet az . . . A jó öreg Bóbics tanítónk soh se taníttatta velünk a geographiában a nevet ugyan miért nem említette? . . . pedig hát oda zsandárok meg katonák vitték Félix bácsit!

Hogy miért? azt nem firtatta a gyermeki ész, mert hát okát az öregek sem tudták.

elhunyta alkalmából — mint értesülünk — Szabadka város rendkívüli közgyűlést fog tartani, a melyen a nagy halott iránt méltó módon fogja részvétét kifejezni.

*

Czorda Bódog elhalálzásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Czorda Bódog a kuria nyugalmazott másodelnöke, volt igazságügyi államtitkár, v. b. t. t. ma reggel Budapesten Széchényi utca 12. számú lakásán végegyengülésben elhunyt. A halál híre futótüzként terjedt el a városban és mindenkit részvétellel töltött el.

Czorda Bódog 1830-ban született Szabadkán. Szülei előkelő vagyonos polgárok voltak. Középiskolai tanulmányait Szabadkán végezte, a mely után az egyetemen ügyvédi diplomára tett szert. Czorda Bódog Szabadkán nyitott ügyvédi irodát s mint ügyvéd a város társadalmi és közéletében élénk tevékenységet fejtett ki.

Néhány esztendei ügyvédi prakszis után a hatvanas években Deák-párti programmal Szabadka város országgyűlési képviselőjévé választották és két képviselői cikluson védte a város érdekeit az ország házában.

Mikor az ellenzéki párt a Tisza kormány ellen fejtett ki nagy küzdelmet, a legközelebbi választáson *Varga Károly*, a függetlenségi párt jelenlegi elnöke, aki ellenjelöltje volt, buktatta meg Czordát.

Ezután mint volt országos képviselő többnyire Budapesten tartózkodott, de azért nem feledkezett meg egy pillanatra sem Szabadkáról. Röviddel ezután a budapesti királyi ítélőtáblához hívták meg bírónak. Ettől az időtől kezdődik Czorda Bódog igazi szereplése a melylyel nevét országsszerte ismertté tette.

Abban az időben elég volt szabadabban lélegzeni, hangosabban gondolkodni, nyiltabban beszélni, hogy a magyart, erős — diszkisérrettel vagy száz és száz mértföldre tovább vigyék — szülőhelyétől. Az erdő fái közül — írja Ovidius — azt sújtja a villám, amely társai közül leginkább kiemelkedik.

A villámot sújtó öreg Jupitert akkortájt Saintquantein csász. parancsnok helyettesítette, villámvezetők közülünk szabadkaiakból is akadtak, node a villám ereje megoszlott, bejárva fél Magyarországot, még Zomborban is két helyt lecsapott, az Aszt és Koczik házakat érintve.

Városi levéltárunkban az 1859-ik évi indexet forgatva, e kitétele akadtam:

»Czorda Félix, Advokat, Gesuch wegen Erwirkung eines Auslands-Reisepasses.«

A hatalom akkori embereinek volt gondjuk, hogy városunk szeretett fia ezt az utat hábár más irányban, arra Chehország felé, külföldi utlevél nélkül is megtegye.

Hogy is történt?

Azon a mostani vén városházán tanácskoztak akkor is, vagyis inkább sugtak bugtak baljóslatu arcok mind sűrűbben tüntek elő a polgármester irást tartott a kezébe — ebbe pedig az volt írva: hogy Czordát abba a mostani huszár lovas kaszárnyába kellő felügyelet mellett elszállíttassa, onnan azután Józsefstadtba.

Megtörtént!

A sok látogató-bucsuzó között — mert

Mintegy hat esztendő mulva történt, hogy Szilágyi Dezső lett az igazságügyminiszter aki igazságügyi államtitkárrá nevezte ki. Ezenközben üresedett meg a budapesti kir. ítélőtábla elnöki széke, a melyet Czorda Bódog foglalt el.

Czorda Szilágyi Dezsőnek legmeghittebb embere volt, alig egy évre a midőn a legfőbb ítélőszék másodelnöki állását kellett betölteni, az igazságügyminiszter ajánlatára a királyi kegy ezen nagyfontosságú magas tisztségre a nagytudományu és legpuritánabb jellemű táblalabirót, Czorda Bódogot emelte.

Hét évet töltött nagynevű szülöttünk a Curia másodelnöki székében, amely idő alatt több legfelsőbb kitüntetésben részesült.

Nyugalomba vonulása előtt rövid idővel a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot kapta és 1901-ben hosszú és a magyar igazságszolgáltatásnak örökös diszére váló munkálkodás után megaggott testtel de friss szellemi erőben visszavonult a bírói székéből, a mely alkalommal Ő Felsége örökös főrendiházi taggá nevezte ki.

Ez idő óta csendes visszavonultságban élt szerető családjá körében, míg ma reggel végegyengülés következtében, fájdalom nélkül örök álmra hunyta szemeit.

Városunkban az esti órákban szivárgott ki a lapokhoz érkezett sürgönyök révén a halálhír és a lakosság összes köreiből mély megdöbbenést és részvétet keltett. Id. Gálffy Györggyel, akinek az elhunyt közeli rokona volt, a hozzátartozók sürgönyileg közölték a lesújtó hirt, hogy a legnagyobb szabadkai ember megszűnt élni.

Czorda Bódognak három élő leánygyermek van, a legidősebb dr. *Nagy Ferenc* fővárosi előkelő ügyvédnél, a budapesti kamara volt titkáranál, a második *Böheim József* elő-

hát ez meg volt engedve — mint gyermek én is beosontam; (hiszen a gyermek oly kíváncsi!) két zsandár állt őrt az ajtó előtt, udvariasak voltak, engem sem kergettek el. Rokonok és ismerősökkel volt tömve a szoba — beszélgettek . . . hallgattam az előttem érthetetlen dolgokat, míg végre egyik »bácsi« azt mondta nekem: »Csókolj kezet és — menj!« S megcsókoltam, azt a kezet a melyre az önkény bilincset tett. Otthon pedig azt mondták, hogy Félix bácsit kocsin Szeged felé vitték, aztán tovább messze, messze . . .

Mi pedig másnap, harmadnap és a többi napokon, mintha mi sem történt volna, labdázunk, játszottunk tovább — gondtalanul. A gyermek a nagy események fölött is oly gyorsan tér át az ő napirendjére. Csak a rokonok s ismerősök szemében egy-egy könnyesepp, kebleikből feltörő egy-egy sóhaj emlékeztetett, hogy hát mégis történt valami. Hogy mi történt, azt csak már érett ésszel, évtized mulva tudtam meg, a midőn »Hét hét Józsefstadtban« című munkát olvastam. E mű tanuskodik Czorda Félixünknek, Szabadka város nagy fiának, a zsarnok uralom alatt történt elfogatásáról és Józsefstadti fogságáról, a honnan midőn 1859-ben kiszabadult, először is Palicsra szoríthatta keblére »szeretteit.« a hová eléje sietett a város apraja-nagyja. Az akkori városi hatóság ugyan távol tartá magát, mert hisz bajos is lett volna abban

kelő fővárosi banktisztviselőnél, a harmadik pedig dr. Tóth Kálmán budapesti ügyvédnél van férjénél. Szabadkán a Gálffy családon kívül Szigethy József nyug. tanácsnok családjával állott közel rokonai összeköttetésben.

A képviselőház ülései. Tudvalevő, hogy a Ház tegnapi ülésén Podmaniczky Frigyes báró indítványt nyújtott be a képviselőház ülésének egy órával való meghosszabbítása iránt. A képviselőház — mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi — Podmaniczky Frigyes indítványát ma egyszerű szavazással elfogadta és így a Ház ülései holnaptól kezdve délután 3 óráig fognak tartani.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Budapest, 1904. július hó 5-én

Az érdeklődés megcsappant. Tegnap csupa élet, csupa mozgalom volt a ház; ma alig egy néhányan voltak jelen. Molnár János meg Babó Mihály a mai nap két szónoka. Úgy tervezték ki, hogy az egyik délig szónokol, a másik pedig a délutáni időt beszéli ki.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után, elnök előterjeszti, hogy Hodossy Imre meg Neményi Ambrus hat heti szabadságot kért, majd pedig egyéb bejelenteni való híján a költségvetés folytatolagos tárgyalására tértek át.

Molnár János néppárti ellene beszél, kijelentvén, hogy nem a pártja, hanem a maga nevében szól. A költségvetést mint bizalmi kérdést kezeli, tekintve pedig, hogy a jelenlegi kormányban nem bizik, természetes, hogy nem szavazhatja meg a költségvetést. Az obstrukcióval foglalkozik, és szeméretveti Tiszának, hogy merényletet készült intézni a ház szólásszabadsága ellen. És hogy szándékát nem hajtotta végre, nem rajta mult, mert a házszabályok államesinnel való revízióját az ellenzék hiúsította meg. Tisza István gróf programját boncolgatta. Tisza akkor felkiáltott: Ne felejtjük, hogy magyarok vagyunk! És mi történt? Az, hogy a tények rá cáfolnak a kormányelnökre.

(Tisza István gróf a terembe lép, helyet foglalt és Bánffy Dezső báró tegnapi beszédének olvasásába merül.)

a „beamteres“ világban tisztviselőnek nyilantüntetni. de tüntetett a városi független polgárság. Vagy harmincz-negyven kocsin mentek eléje a Józsefstadtból »Érkezőnek.« A kalapokat zöld galyak és árvalányhaj ékíté, a kebleket a viszontlátás boldogító érzete dagasztá, a szemekbe lopódzó könnyecseppekben egy szebb jövőnek örömsugarai tükröződtek vissza.

Szép nap volt ez, nagyon szép! tán nem csalódom, ha azt állítom, hogy »Szerettünk« életében legszebb!

Az édes csók, a szünni nem akaró baráti ölekezés, a meg-meg ujuló éljenzés közepett egyik öreg polgártársunk üdvözlé »Öt,« szavai egyszerűek voltak, de a szívnek azon mélyéből merítve, hol az örökké tartó szeretet honol s a szónok beszéde közben lehajolva egy marék földet nyújtott át — a közös anyának e mákszemnyi testét — a melylyel mintegy jelezni kívánta: »Örömdben — bánatodban szerető testvéreid vagyunk!«

Colorado.

Molnár János a liberálizmus taglalódására tért át. Mit hozott a liberálizmus? A polgári házasságot és sok más egyéb bajt. És mi a polgári házasság? A szabad szerelem proklamációja. Hirdetése annak, hogy el minden olyan korláttal, a mely a gyönyörökben való élvezeteket korlátozza, a mi azután megsemmisíti a családiasságot. A liberálizmus hozta a felekezetenküliséget. Határozati javaslatot nyújt be az egyházpolitikai törvény revíziójáról.

Szünet után érkezett meg Bánffy Dezső báró és vele van Eötvös Károly is.

Molnár János, a szünet elteltével folytatta beszédét és a kis ember érdekeiről szól

Ezután Héderváry Károly gróf emelkedett fel szólásra, hogy Bánffy Dezső báró egy némely kijelentésére reflektáljon. Bánffy azt mondta, hogy köztük a mikor a szóló bán, Bánffy pedig kormányelnök volt, soha differencia nem merült fel. És ebben saját állítását látja igazoltnak Polonyi állításával szemben. A mikor 1899-ban beadta lemondását akkor olyan hízegően nyilatkozott róla nemcsak Bánffy, hanem az egész kormány is, hogy állását megtartani volt kénytelen. Tiltakozik az ellen, hogy bánysága alatt olyan intenciókat követett volna a melyek a magyar állameszmékkal ellenkeztek volna. Ellenkezőleg oda tendált, hogy sem a magyar állameszme, sem a horvát autonomia csorbát ne szenvedjen.

Bánffy Dezső báró arról is szól, hogy ott külön horvát királyságra való aspirációk érvényesültek. A jogfolytonosság címén a horvát királyság címe megilleti Horvátországot. Hivatkozik a Corpus Jurisra. Elve volt mindig, hogy magát magyarabbnak másnál nem tartotta, mert az mindig más magyar ember rovása a történt. Reméli, hogy a személyes jó viszony nem csorbul közte és Bánffy között.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy őt Polonyi készítette a felszólalásra. Helyesli, hogy a multak politikai aktáit föltárni csak akkor szabad, ha mulhatatlannal szükséges. Hangsúlyozza, hogy a törvény horvát királyról mit sem tud és hangsúlyozza, hogy mikor Zágrábban járt, csak elvétve látott magyar lobogót. Ebben a közszellem volt a hibás, valamint abban is, hogy a királyt mint horvát királyt éltették. Ezek a jelenségek birták őt arra, hogy a memorandumot elkészítette és a királynak átadta. Csak azt akarta, hogy megmutassuk, hogy sok kívánni való van a magyar állameszme szempontjából.

Babó Miksa: A költségvetés ellen beszélt. Babó ezután még Héderváryval polemizált. Végül személyes kérdésben szólalt fel.

A Ház ezután elfogadta Podmaniczky Frigyes indítványát és az ülés ezzel véget ért.

TÁVIRATOK.

Óriási felhőszakadás.

Salzburg, jul. 5. Radstadtban és vidékén tegnap felhőszakadás volt. Számos patak kiöntött és elmosta a termőföldeket. A Stájer-

országba vezető ut is el van árasztva görgeteggel és részben megrongálódott úgy, hogy a közlekedés néhány napra megakadt.

A földosztó parasztok lázadása.

Nagybeeskerek, jul. 5. Az ittebei zavar-gás lokalizására kivezényelt katonaság az összeverődött tömeget szétűzte minden vérontás nélkül. A főbujtatókat letartóztatták. A katonaságot ideiglenesen a helyszínén hagyták, a mi lehetővé teszi, hogy a mezei munkát csendben folytathassák.

A karthausiak pere.

Páris, jul. 5. A karthausiak ügyében kiküldött vizsgálóbizottság éjjeli ülésén újból kihallgatta Cendret, a karthausiak priorának bizalmi emberét. Cendre késznek nyilatkozott tudatni a karthausiak titokzatos látogatójának nevét. Ez állítólag Massurand, a köztársasági kereskedelmi és ipari bizottság elnöke volt. Ezt a leleplezést a bizottság tagjai kételkedve fogadták, mert a tanu nem bizalmat keltő

Egy képviselő szerencsétlensége.

Budapest, jul. 5. Londonból jelentik, hogy gépkocsi baleset folytán életét vesztette Biggleswadeban sir Viliam Rattigan szabad-elvű unionista, Lanark alsóházi képviselője. Neje is súlyosan megsérült.

A háboru.

Köln, jul. 5. A Köln. Ztg. a Times ama tokiói jelentéséhez, hogy egy odaváló első-rangu lap amaz aggodalmát fejezte ki, hogy Németország megengedhetné a port-arthuri orosz hajóhadnak, hogy Kiaocsuban keressen védelmet, hogy az ágyukat partrarakja és a hajóit megmentse, azt írja, hogy az orosz kormány ennek megengedését soha sem kérte miért is az nem volt megadható. Ha az a valószínűtlen helyzet állna be, hogy ez orosz hadihajók Kiaocsuba menekülnének, akkor ama nemzetközi szabályok szerint kell velük szemben eljárni, melyek a hadviselő felek hajóira nézve semleges kitőtőben érvényesek. Németország semlegességének megfelelőleg mindenestre e szabályokhoz tartaná magát.

Budapest, jul. 5. Pétervárról jelentik. Cári rendelet szerint a pétervári katonai kerület néhány csapatrészenek mozgósításával egyetemben a katonai kerületek egész sorában behívják a tartalékosokat és pedig a pétervári katonai kerülethez tartozó Pétervár, Estlano, Livland, Pleszkau és Novgorod kormányzóságok 20 kerületében, Tver, Moszkva és Tula kormányzóságok hat kerületében, a kazáni katonai kerület Kazan, Perm, Vjetka és Szimbirszk kormányzóságaiban, továbbá a kievi, katonai kerület kievi és poltavai kormányzóságában.

Trachoma járvány a megyében.

Veszedelem a sorozáson.

(Saját tudósítónktól.) A katonasorozás, amely évről-évre mérték alá viszi a nemzet érett ifjúságát, mindenkor megszívlelendő tanulságokat nyújt.

Szakképzett, tudás és gyakorlati élettapasztalatokban gazdag férfiakból álló bizottság elé kerül itt a legnyomber, ahol alapos vizsgálat után afölött mondanak ítéletet, ha vajjon az illető megüti e a kartársainak átlagos embermértékét.

Minden egyes sorozás egyuttal a nemzetet alkotó anyag bírálata, ahol a szakértői szem éppoly látja a mult hibáit, a mint előre megjósolhatja a jövő eredményeit.

VIZGYÓGYINTEZE

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Az intézet Dr. Kertész Sándor tiszti főorvos felügyelete alatt áll.

Gyógymódok: vizcúra: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

Épen ezért mondják, hogy minden katonasorozat tele van megcáfolhatatlan tanulságokkal.

A Bácskában most lefolyt sorozás is egy veszedelmes és rohamosan terjedő bajra tereli a figyelmet, amely baj a katonasorozat jó részét kívánja a haza és a király szolgálatából.

És ez a baj a rohamosan terjedő *trachoma* eme veszélyes és felette könnyen terjedő *szembetegség*, amelyet, mint a mostani kettős sorozás (1903-ra és 1904-re) sajnosan megmutatta a nagy Bácsországnak, a legények feltűnő nagy részénél megállapítottak.

A baj megyszerte erősen fellépett de különösen a *zsablyai, obecsei és btopolyai* járásokban oly nagy mérvű, hogy valóban aggodalomra ad okot.

Hogy számadatokkal is beszéljünk, ide iktatjuk az obecsei járás sorozási eredményéből a trachomásokra vonatkozó kimutatást:

Az első sorozáskor (1903. évre) találtak összesen 33 trachomást, aki másként bevált katonának és pedig 7 obecseit, 12 szenttamásit, 5 földvárit; 8 péterréveit és 1 turjait. Ezek közül 4 kórházba utaltatott, a többi helyi orvosokhoz.

Ennél sokkal aggasztóbb a második sorozás (1904. évre) eredménye, amikor már 52 trachomás találtatott és közülük 45 lett kórházba utalva és csak 7 mint enyhébb helyi orvosi kezelésre. E nagy számban első helyen van Óbecse 18-al, Szenttamás 11, Földvár 8, Péterréve 7 és Turja 8.

Érdekes ez adatokból az is, hogy nemzetiesség szerint a 85 trachomás ujonczból 62 szerb és 23 magyar. Tehát a szerbeknél óriási mérvben terjed trachoma.

A hatóság persze megütődve látta ezt a szomorú eredményt és a rohamos terjedés gyanút fogott. És nem is ok nélkül. Mert kitudódott, hogy egyesek szándékosan méltelyezik be magukat a kintzó szembajjal, csak hogy ne legyenek katonák. De persze alaposan csalódnak, mert mint tudva van, a szembajjokat rendőri felügyelet mellett orvosolják majd négy hó múlva fölülvizsgálatra viszik őket.

Uj vasut a megyében.

A Baja — báttaszéki vasut közigazgatási bejárása.

(Saját tudósítónktól.) A baja—báttaszéki Dunahid a napokban a megvalósulás stádiumába lépett. Hétfőn volt ugyanis a hid és vasut közigazgatási bejárása. A közigazgatási bejárás a máv. vasut, a földművelésügyi miniszter, a honvédelmi miniszter, a vasut és főfelügyelősége, Bács-, Tolna- és Pestvármegyék, valamint Baja város és Bajaszentistván község képviselőiben a következők jelentek meg: Bergmann Ernő máv. főfelügyelő (az építés vezetője) Bartki Richárd ügyész (Budapest), Csurda Andor főhadbíró (Budapest), Belicska Sándor vezérkari kapitány, Hoffmann Lipót honvéd-alezredes, Kapncs Ferenc jogtanácsos (Kalocsa), Krámer Frigyes főmérnök (Budapest), Kaposi Béla máv. mérnök (Budapest), Szentpétery Jenő szerelő (Szeged), Csorba Gábor főmérnök (Budapest), Martinkovics János főmérnök (Kalocsa), Novák Béla kir. tanácsos (Budapest), Bolberic Henrik máv. felügyelő (Budapest), Potocky János főmérnök (Tolna), Wirth József kir. folyammérnök (Zombor), Sztankovics Sándor kir. államépítészeti főmérnök (Zombor), Keviacsny Sándor (Szegszárd), Mikosevics Kanut megyei főügyész (Zombor), Bittermann Károly községi jegyző és Vuity Izsó községi bírósági (Bajaszentistván), Baja város tanácsa, Schmausz Endre főispán, dr. Rajk Aladár orsz. képviselő és több bizottsági tag, valamint több magánérdekelte.

Bergmann Ernő a városi tanácssteremben az értekezletet megnyitván, ismertette a vasut és hid tervét és felszólította az érdekelteket, hogy terjesszék elő kívánságaikat. Egyben kijelentette, hogy a kisajátítási eljárás később lesz. A hidra vonatkozólag pedig előterjesztette, hogy a vasut hid a régi téglaháznál

lesz. A közuti hid esetleg lejjebb Dunaszekcsőnél. Erre Baja város, Tolna vármegye, Bács megye és Pest megye képviselői együttesen azon kívánságot terjesztették elő, hogy a közuti hiddal együttesen közös pilléren építtessék meg a közuti hid is. Ezen közös kívánság jegyzőkönyvbe vétetett, valamint Baja város azon kívánsága is, hogy Szentjánosnál egy megálló állomás létesíttessék és esetleg egy a gőzhajóállomásokhoz vezető elágazó vasuti sínpar. A vasut iránya: A budapesti-uton át a temetőn innen, Istvánmegyén a Ha'ár-utcát érintve, Kisbudán át, a régi téglagyár irányában a mezőn keresztül jut a hidhoz. A kocsiforgalomról átereszekkel és viadukt-hidakkal lesz gondoskodva. Az állomás megnagyobbíttatik. A szegedi-uti kocsiforgalom. illetve a vasut területébe eső országról a szabadka—bajai vonal elsőosztályu vasutá váló átalakításakor lesz gondoskodva. Erre az átalakítási munkálatra külön közigazgatási bejárás lesz.

Bűnös asszonyok.

(Saját tudósítónktól.) A szomszédos Magyarokanizsa községben ismét két büntény nyomára jutott a csendőrség. A legujabban felderített büntények elkövetői a gyengébb nemhez tartoznak, akik közül az egyik egy viruló szépségű leányzó, a bűnbe esés szegényét akarva elhárítani magáról, esett az emberileg legsúlyosabb beszámítás alá kerülő bűnbe. A másik lelkiismeret nélküli nő pedig egy szerencsétlen asszonynak és születendő magzatának életét pusztította el meg nem engedett kontárkodó módon vállalkozva egy veszedelmes műtét végrehajtására.

A részletes tudósítást a következőkben közöljük: Bruik Teréz gyönyörű szép, viruló hajadon, aki szülőit már kora gyermekiségben elvesztette, azóta magyarokanizsai rokonainál nevelkedett. A rokonok szerették is a jó és szorgalmas leánykát. A nap-nap után szépülő gyermek leány azonban csakhamar más érzelmeket keltett az egyik fiatal férfi rokonában, aki szerelmi ajánlataival üldözni kezdte és rövid idő alatt az ártatlan leányt megejtette. Ballépésének következményeitől rettegve, a szép Bruik Teréz május havában bűnös szerelmének öt hónapos gyümölcsétől megszabadította magát és a kis tetemet az udvarban levő pörnyegödörben elásta.

Néhány nap előtt a magyarokanizsai csendőr őrshez névtelen levél érkezett, amelyben a leány bűnét leleplezte a levél írója. A nyomozás megindítván, a csendőrök meg is találták a kis hullát, amelyet tegnap a törvényszék közegéi is megsejmeltek. A bűnös leány ellen az eljárást megindították.

A másik büntényt a község szülésznöje követte el, aki július 1-én Kiss Jánosné 45 éves özvegy asszonyon, aki csak néhány hónap előtt vesztette el férjét, meg nem engedett orvosi műtétet hajtott végre. A lelkiismeretlen műtét következménye az lett, hogy az anya és gyermeke annak áldozataivá lettek.

A csendőrségnek ezen bűnös cselekmény is tudomására jutván, a nyomozást megindította és jelentést tett a szabadkai kir. ügyésznek. A büntény megállapítása végett az elásott gyermek hulláját tegnap exhumálták.

HIREK.

— **A központi választmány ülése.** Holnap délután fél 4 órakor a központi választmány ülést fog tartani. Az ülés tárgyát az 1905. évi képviselő választói névjegyzék elleni felszólalások és az ezekre tett észrevételek elbírálása fogja képezni.

— **Jegyző gyűlés.** A bács megyei jegyzők egyesülete ma délelőtt Szabadkán tartott ülést. Az ülés a Pest szálloda nagytermében folyt le és főleg felső bácskai községi és körjegyzők vettek részt, megvitatta a délmagyarországi jegyzők gyermekei részére emelendő konviktus ügyét. Az intézet számára, a mely a kormány és a D. M. K. E.

segélyezésével fog létesülni, már Szegeden a telket megvásárolták és a közel jövőben az építéshez is hozzáfognak. A résztvevő jegyzők nagy része ma délután Palicsra rándult ki és az esti vonatokkal utaztak vissza községeikbe.

— **Rendelet az arankairtásról.** A földművelésügyi miniszter az arankairtás tárgyában a gazdasági egyesülethez a következő leiratot intézte: Tekintettel arra, hogy a hatóságilag kitűzött irtási határidők lejártak, vagy a legközelebbi napokban lejárnak, felkérem az egyesületet, hogy az irtási munkák pontos végrehajtását azoknak lakóhelyükön való figyelemmel kísérését most ujólag ajánlják tagtársaik figyelmébe, azzal a felkéréssel, hogy esetleg tapasztalt mulasztásokat hozzák az elsőfoku hatóságok tudomására.

— **Egy veszedelmes szélhámós.** Tegnap ismét jó napja volt rendőrségünknek. A mindinkább elszaporodó merész és ügyes szélhámósok közül kerített kézre egy nem mindennapos példányt. Még eddig nem érkezett biztos értesítés a „jeles” egyéniség kitérére vonatkozólag, de nagyon valószínű, hogy egy országos működést kifejtő sokoldalú szélhámós „karrierje” nyert befejezést. — Már valószínűleg több nap óta tartózkodott városunkban a jól öltözött fiatal ember, aki intelligens ember benyomását keltve, fel sem tűnt egyik helybeli pénzintézetben, a hová tegnap délelőtt egy kisebb összegű váltó leszámoltatása végett betért. Működését ezzel a ténykedésével kezdte Szabadkán, mert a rendőrség eddig korábbi kísérletezéseiről nem vett tudomást. Itt azonban a váltót, a melyről később kiderült, hogy hamis, nem értékesíthette. Délután Rappaport Gyula ékszerésznél próbált szerencsét és itt sikerrel is „dolgozott”, mert két órát a szélhámósok egyik ismert fogásával magához kaparított. Ezzel be is fejezte itteni működését, mert Szeged felé indult, azonban csak Palicsig juthatott, mert itt a csendőrség letartóztatta. A rendőrségnél ma délelőtt hallgatták ki, a hol Schwerer Gyula vinkovcei kereskedelmi iskolai tanulóknak mondotta magát. Megmozgásakor még egy új órát, két hamis váltót és több hamis nyugtát találtak nála.

— **Az erdőszéleken szabad a legeltetés.** A földművelésügyi miniszter a szabadkai közigazgatási bizottsághoz intézett rendeletében az idejű szárazság tartamára az erdőben való legeltetést megengedte a következő feltételek mellett: Mindazon erdei tisztások, melyek még nincsenek beerdősítve, de az érvényben levő üzemtervek szerint a folyó évre erdőszítésre előirattak, a folyó évben még legeltethetők. — A már beerdősített tisztások és vágásterületek idejű fütermésének takarmányi célokra történő fölhasználása a birtokosoknak oly kikötéssel engedélyezhető, hogy a fűszedés csak sarlóval eszközölhető, nehogy a csemeték megsértsenek.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Váliné Bányik Róza mélyen szomorodott szívvel tudatja az aluirott rokonság nevében is, hogy szeretett férje Váli József július hó 4-én reggeli 5 órakor élete 48-ik, házassága 14-ik évében az utolsó kenet felvétele után jobblétre szenderült. A boldogult lelkiüdvéért a szentmise áldozat 5-én d. e. 8 órakor tartatik meg a Szent-István templomban. Hült tetemét július 5-én d. u. 5 órakor fogjuk a felsővárosi temetőbe kísélni. Zenta, 1904. évi július hó 4-én.

— **Gabonatüzek Tavankuton.** Tavankut pusztáin két helyen is nagy területen leégett a gabonatermés. Az egyik károsult Velhec Jakab, akinek tanyáján két lánca buza lett a pusztító elem martalékává. A kárt, mely mintegy 300 koronára tehető, arató munkások gondatlansága idézte elő, akik pipára gyújtás után az égő gyufát eldobták a kalászközé. A másik tüzeset Szekenderovics Erzsébet tanyáján volt, ahol 2000 négyszög ö

